

Terugblikken en vooruitkijken: komt er in 2025 een nieuw Midden-Oosten?

Door [Willem Dercksen](#) - 31 december 2024

Geplaatst in [Midden-Oosten](#)

De traditie wil dat we op oudejaarsdag terugblikken en vooruitkijken, eenieder vanuit eigen huis en haard. Mijn huis en haard staan al ruim zestien jaar in het Heilige Land. Is het einde van de oorlog hier al in zicht?

Oorlogen worden nooit gewonnen. De ene partij verliest doorgaans alleen (veel) meer dan de andere. Voor Israël is het een oorlog op vele fronten met meerdere partijen. Niet alleen met Hamas c.s. in Gaza, maar ook met Hezbollah in Libanon, de Houthi's in Jemen, het regiem in Iran, milities in Irak, de 'resistance' op de Westoever en in zekere zin ook met een aanzienlijk deel van de publieke opinie in het buitenland. Denk aan de talloze veroordelingen van Israël door de Verenigde Naties.

Een dag stilte

Op 27 november was het een dag stil boven ons huis. Vrijwel geen straaljager te horen. Het was de eerste dag van de bestandsovereenkomst van Israël en Hezbollah. De straaljagers waren al snel weer te horen. Aanvallen op zeven grensovergangen tussen Libanon en Syrië - waar Hezbollah probeerde wapens het land in te krijgen - en vernietiging van talrijke Hezbollah-installaties.

In de reeds in 2006 overeengekomen bufferzone, het gebied ten zuiden van de Litani-rivier in Libanon, trof en treft het Israëlische leger (de IDF) tal van wapenopslagplaatsen aan, soms vlak naast Unifil-posten die daar al die jaren moesten toezien op de ontwapening van Hezbollah, maar ook in woonhuizen en zelfs in een als apotheek vermomd gebouw. Verder vond en vindt de IDF tal van

Terugblikken en vooruitkijken: komt er in 2025 een nieuw Midden-Oosten?

tunnels, raketten, mobiele lanceerinstallaties en commandocentra.

In de tunnels worden niet alleen wapens aangetroffen, maar ook verblijven voor Hezbollah-strijders, voedselvoorraden, vrachtwagens en motoren, bij elkaar meer dan genoeg om Israël binnen te vallen op een manier die de 7 oktober-aanval van Hamas vanuit Gaza had doen verbleken. Wat Unifil niet kon voorkomen, ruimt de IDF nu op, al dan niet met steun uit de lucht. Zo lang het lukt, want het bestand is broos.

Het Israëlische *Ynet*, de website van de krant *Yedioth Ahronoth*, berichtte onlangs over een Deense militair die in UNTSO (United Nations Truce Supervision Organization) diende. 'We waren,' zei hij, 'volledig afhankelijk van Hezbollah, onze bewegingsvrijheid was beperkt.' Wanneer UNTSO plaatsen wilde inspecteren waar ze Hezbollah-activiteit vermoedde, werd dat verhinderd. 'Ze waren agressief en blokkeerden de weg. Ze wilden niet dat we zagen wat ze deden. (...) We rapporteerden dagelijks, maar er gebeurde niets. De VN is incompetent.'

Gaza

Aan de grens met Gaza zijn 'kiboetsniks' begonnen met de wederopbouw van hun woonplaatsen. Het acute gevaar is geweken, al slaagt Hamas er incidenteel nog in een raket af te vuren en wordt er op verschillende plaatsen in Gaza af en toe nog stevig gevochten. De onderhandelingen over een staakt-het-vuren slepen zich voort, met over en weer beschuldigingen dat de andere partij steeds nieuwe eisen stelt. Een lijst met de namen van de gegijzelden en vermelding of ze dood of levend zijn, kan of wil Hamas niet geven. Naar eigen zeggen omdat er eerst een bestand moet komen om een complete lijst te kunnen samenstellen.

De oppositie in Israël beweert dat Benjamin Netanyahu een overeenkomst verhindert om zijn regering bij elkaar te kunnen houden. Otmah Yehudit onder leiding van Itamar Ben-Gvir en de nationaal-religieuze partij onder leiding van Bezael Smotrich willen geen bestand, ze zijn uit op annexatie van Gaza.

Het weer is inmiddels bar en boos met veel regen en koude nachten. Dat in de tentenkampen Palestijnse pasgeboren baby's sterven van de kou, kan Hamas niet deren. De onderhandelaars verblijven goed verzorgd in Caïro, Qatar of Turkije. Mij doen de onderhandelingen denken aan die destijds in Camp David onder Bill Clinton, tussen Israël en PLO-leider Yasser Arafat. Eindeloos nee, nee, nee en nog eens nee. Het is sterk de vraag of meer flexibiliteit van Israëls kant nu wel tot een ja kan leiden. En mocht dat er vroeg of laat komen, leidt dat ook tot een einde van al de terroristische aanslagen op of vanuit de Westoever?

De Houthi's

Afgelopen zaterdag moesten inwoners van het centrum van Israël voor de zesde keer die week hun bed uit om zich naar een schuilkelder te haasten vanwege een raket uit Jemen. In het begin van de

Terugblikken en vooruitkijken: komt er in 2025 een nieuw Midden-Oosten?

oorlog werd er nog wat lacherig gedaan over de aanvallen van de Houthi's. Waarmee schieten ze? Met jachnun (een Jeminitisch deeggerecht)? Waarom steeds maar één raket? 'Omdat Jemenieten gierig zijn...'

Israëli's maken grappen over alles en iedereen, ook over de ooit uit Jemen gevluchte Joodse inwoners en hun nazaten. Inmiddels hebben de Houthi's al zo'n 200 raketten en 170 drones deze kant opgestuurd. Gelukkig kwamen de meeste niet aan of werden onderschept. Maar het gaat ook weleens mis. Zo werd een school in Petach Tikvah door brokstukken getroffen, gelukkig in de nacht toen er niemand was. De haven van Eilat ligt allang min of meer plat.

Wat willen de Houthi's? Jemen ligt meer dan 2000 kilometer ver. Luai Ahmen, een naar Zweden gevluchte Jemeniet, legt in een interview met *The Times of Israel* uit dat al voordat de Houthi's in 2014 de macht in het noordwesten van Jemen overnamen, het haten van Israël verankerd was in de schoolboeken en gebeden in de moskee. 'Moge Allah Israël vernietigen, de Joden doden en alle zionisten tot wees maken', leerde hij als kind. Afgezien van deze obsessie heeft het land niet veel. Jemen is een van de armste landen ter wereld en zonder de inmenging van Iran zouden er ook geen raketten zijn.

Bron van veel kwaad

Iran. Volgens Israël de bron van veel kwaad. Ook een land waar de machthebbers geobsedeerd zijn door hun haat voor het Joodse volk. Op 1 oktober vuurde Iran zo'n 180 raketten op Israël af, naar eigen zeggen als vergelding voor de succesvolle aanslagen op Hamas-voorman Ismail Haniyeh, Hezbollah's secretaris-generaal Hassan Nasrallah en de Iraanse generaal Abbas Nilforoushan. Israël op zijn beurt voerde een serie luchtaanvallen uit waardoor de defensie van Iran stevige klappen opliep. Volgens het hoofd van de Mossad, David Barnea, zou Israël er momenteel beter aan doen om Iran aan te vallen dan doelen in Jemen. Het kwaad bij de wortel aanpakken. Vooralsnog wil de regering daar niet aan. Wellicht wordt er gewacht tot Donald Trump het roer in de VS overneemt.

Goed nieuws

Het goede nieuws kwam op 8 december uit Syrië, de val van het regiem van Bashar al-Assad. Helemaal gerust is Israël er niet op. Voor de zekerheid is een bufferzone bezet, inclusief het Syrische deel van de berg Hermon. Israël ziet dit als een tijdelijke bezetting in afwachting van hoe de situatie in Syrië zich ontwikkelt. Drie dagen later was Frankrijk er al als haantje de voorste bij om dit te veroordelen. De nieuwe machthebber in Syrië toonde daarentegen enig begrip en heeft laten weten uit te zijn op een hartelijke relatie met Israël. 'Wij hebben geen probleem met Israël ... wij willen vrede', aldus de gouverneur van Damascus namens de nieuwe leider Ahmed al-Sharaa. Israël hoopt dat dit bewaarheid wordt, maar wapent zich voor het tegendeel.

Meer goed nieuws kwam vlak voor kerst uit een Libanese bron, de krant *al-Akbar*: Sjiitische militie-eenheden hebben besloten hun aanvallen op Israël te staken. Sinds het begin van de oorlog

Terugblikken en vooruitkijken: komt er in 2025 een nieuw Midden-Oosten?

lanceerden Irakese milities tientallen gevechtsdrones uit solidariteit met de 'resistance' in Gaza. De meeste richtten nauwelijks schade in, maar in oktober ging het mis toen een drone een legerbasis op de Golan-hoogvlakte raakte, waarbij twee soldaten omkwamen en 24 anderen gewond raakten.

Internationale publieke opinie

Kritiek vanuit het buitenland komt hier altijd hard aan. Israël is geen eiland en is economisch en militair afhankelijk van veel andere landen. Meer dan dat nog raakt kritiek het nationale rechtsgevoel. Israël is de oorlog niet begonnen, heeft de oorlog niet gewild en heeft het recht zich te verdedigen. Snapt de buitenwereld niet dat het een kwestie van overleven is, erop of eronder? Dit wil overigens niet zeggen dat alles welgedaan is.

Stuitend zijn de activiteiten van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Dit orgaan heeft het gepresteerd Israël 156 keer te veroordelen waar slechts 70 resoluties tegen andere landen tegenover staan. De WHO heeft Israël inmiddels 13 keer veroordeeld tegenover nul komma nul veroordelingen van andere landen. En waar was Amnesty International dat Israël beticht van genocide tijdens de moordpartijen van Assad in Syrië of de volkerenmoord in Darfur, Soedan?, zo schreef *Ynet*, dat vervolgt met te stellen dat de handen van de IDF niet altijd schoon zijn. Sinds augustus is het leger 74 onderzoeken gestart naar mogelijk wangedrag van soldaten. Niet alleen om de daders te straffen, maar ook om duidelijk te maken dat wandaden van soldaten uit den boze zijn in de enige democratie in het Midden-Oosten.

De Heilige Stoel

Vlak voor kerst mengde ook de plaatsvervanger van God op aarde zich in het debat. *'Israel is machine-gunning children in Gaza (...)* Dit is wreedheid', 'bombardementen op scholen en ziekenhuizen', 'de internationale gemeenschap moet onderzoeken of hier genocide van het Palestijnse volk plaatsvindt'. Het Israëlische ministerie van Buitenlandse Zaken repliceerde: 'Wreed zijn de terroristen die zich achter kinderen verschuilen om zo Israëlische kinderen te kunnen vermoorden. Wreed is het al 442 dagen vasthouden en misbruiken van 100 gegijzelden waaronder baby's en kinderen.' In een open brief in de Italiaanse krant *Il Foglio* schreef diaspora-minister Amichai Chikli dat de paus de term genocide trivialeert. 'Als een volk dat zes miljoen mensen in de Holocaust heeft verloren, hebben we een unieke gevoeligheid voor het misbruik van het begrip genocide.'

2025

Niemand weet wat het nieuwe jaar gaat brengen, al heeft Trump een snel einde aan de oorlog beloofd. Is een nieuw Midden-Oosten in de maak? Of blijft het de conflicthaard die het al eeuwen is? Dat Israël het islamitisch extremisme zal weten te weerstaan, ligt in de lijn der verwachtingen, maar de prijs is hoog. Duizenden rouwende families van omgekomen militairen en burgers, talloze gewonden die verder met handicaps door het leven moeten en een tsunami van posttraumatische stressstoornissen.

WYNIA'S WEEK

Terugblikken en vooruitkijken: komt er in 2025 een nieuw Midden-Oosten?

Oorlogen worden nooit helemaal gewonnen.

Willem Dercksen (1951) heeft in het verleden van alles en nog wat gedaan. Tropische roots en een Israëlische partner brachten hem naar Israël waar hij de trotse vader van twee kinderen is en de kost verdient met redactioneel werk.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar** met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee, [ook in het nieuwe jaar 2025?](#) Hartelijk dank!